

**Hodnocení rigorózní práce Olgy Lukešové:
Meziválečná propaganda Československa v zahraničí: Propagandistické akce
Ministerstva zahraničních věcí ve Vídni**

Autorka rigorózní práce navazuje, resp. vychází obsahově ze své diplomové práce, kterou obhájila v uplynulém akademickém roce. Jedná se o práci rozsahem nevelkou, avšak obsahově velmi hutnou a mimořádně důležitou pro poznávání vztahů mezi politikou a médii, mezi ekonomikou a médií a koneckonců i pro postoje nového Československa k vybudování poválečných vztahů v nové Evropě. V neposlední řadě tu nepochybně významnou roli hrají i samotní novináři.

Olga Lukešová zcela logicky práci rozčlenila podle věcného hlediska do základních tří kapitol, v nichž pak obsah člení chronologicky do dalších podkapitol. Jde o přehledně strukturovanou práci, která prokazuje autorčinu znalost popisované problematiky. Vzhledem k tomu, že téma dosud nebylo zpracované, bylo třeba vycházet především z primárních zdrojů, tedy z archivních materiálů ve Vídni i v Praze, neboť sekundární podklady jsou velmi obecné, pokud tedy vůbec existují. Například asi nejdůležitější publikace k tématu, kterou napsal Rudolf Urban, pojednává sice o praxi meziválečné propagandy MZV, je však natolik ideologicky zatížená dobou vzniku (1943), že může maximálně sloužit jako zajímavý relikv svéruby. Z dalších prací, které se byť nepřímým způsobem věnují, jsou především studie Jindřicha Dejmky z Masarykova ústavu. Hlavním tématem jsou však diplomatické vztahy MZV, média zůstávají stranou.

Pokládám autorčin výklad o úsilí československé „mediální diplomacie“ proniknout do vídeňského vydavatelského a tiskového prostředí za svým způsobem napínavý příběh, odkrývající snad i určité přecenění vlastních sil (např. pokus o získání šéfredaktora Neue Freie Presse pro zájmy našeho státu). I přes Oplatkovu a Laurinovu veškerou výbornou znalost vídeňského prostředí ještě z doby monarchie, mám pocit, že iniciátoři této snahy nepochopili, že tu šlo o střet mezi vídeňským intelektuálním prostředím a víceméně utilitárními zájmy mezinárodní politiky.

Rigorózní práce Olgy Lukešové se dotýká skutečně celé řady závažných otázek mediální praxe, které by si zasloužily dalšího rozšíření a publikování. Mám tím na mysli nejen podrobnější popis jednotlivých vídeňských nakladatelství, ale i agentur, které pracovaly ve prospěch nového Československa právě na počátku 30. let. Autorka tu na straně 51 píše, že nejsou zcela zřejmé důvody, proč MZV v tuto dobu přestalo financovat Neues Wiener Tagblatt. Mám pocit, že tu jde i o problém, který souvisel i s domácí situací, neboť opoziční politické strany v té době začínaly útoky (vyostřily se pak 1932) na subvence německých novin v Žatci a celé Wolfovo nakladatelství.

Pokládám předloženou rigorózní práci za mimořádně významný pokus o zpracování dosud neprobádané oblasti a to nejen v českém, ale i v rakouském prostředí. Jednoznačně práci doporučuji k obhajobě.

Barbara Köpplová